

Til
regionsråd og kommunalbestyrelser,
der driver eller fører tilsyn med de
sikrede institutioner
(se vedlagte udsendelsesliste)

Afdelingen for grundskole og
folkeoplysning

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. 3392 5600
Fax 3392 5302
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

22. oktober 2010

Sags nr.:
157.65H.251

Undervisningen på de sikrede institutioner for børn og unge i den undervisningspligtige alder

Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, Århus Universitet, har i rapporten "Fra udsat til motiveret", maj 2010, offentliggjort et forskningsprojekt om undervisningen på de sikrede institutioner.

Undersøgelsen har omfattet de regionale institutioner Bakkegården, Egely, Grenen, Koglen, Stevnsfortet og Sølager samt Københavns Kommunes institution Sønderbro.

Der fremgår følgende af side 22 og 23 i rapporten om skoleundervisningens omfang:

"De unge er blevet spurgt om, hvor mange timer de går i skole henholdsvis er i værkstedet, mens de er anbragt. Det viser sig, at der er endog meget store forskelle. Ca. halvdelen går i skolen mellem 7 og 9 timer pr. uge, men besvarelsene varierer fra 1 til 12 timer pr. uge. 8 unge - svarende til 15 % - 23 går i skole 3 timer om ugen. Der er en vis systematik i besvarelsene, således at det især er nogle institutioner, hvor timetallet er særlig lavt. På institutioner, hvor det er frivilligt at gå til undervisning, varierer deltagelsen fra 1 til 12 timer om ugen. De unges besvarelses stemmer i det store hele overens med lærernes besvarelses af samme spørgsmål."

I den anledning skal Undervisningsministeriet bemærke, at rapporten viser, at undervisningen på de sikrede institutioner er mangelfuld.

Undervisningsministeriet skal derfor gøre opmærksom på, at kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den regionale sikrede institution ligger, har ansvaret for, at undervisningen på den regionale sikrede institution står mål

med folkeskolekolens undervisning. Ministeriet skal herved henvide til, at undervisningen på de regionale sikrede institutioner er omfattet af bestemmelserne i folkeskolelovens § 22, stk. 5, 2. pkt., om anbringelsessteder, der er oprettet eller godkendt i henhold til lov om social service, jf. bemærkningerne nedenfor.

For så vidt angår den sikrede institution Sønderbro er det Københavns Borgerrepræsentation, der har ansvaret for undervisningen.

Undervisningsministeriet går herefter ud fra, at de involverede kommunalbestyrelser og Københavns Borgerrepræsentation sørger for, at undervisningen på de sikrede institutioner så hurtigt som muligt kan stå mål med folkeskolens undervisning.

På baggrund af rapporten "Fra udsat til motiveret" skal Undervisningsministeriet også gøre opmærksom på følgende:

Undervisningspligten

Det fremgår § 32, 1. pkt., i folkeskoleloven, at "*Ethvert barn, der bor her i landet, er undervisningspligtigt efter reglerne i §§ 33-35, medmindre det omfattes af bestemmelser om undervisningspligt i anden lovgivning.*"

Undervisningspligten medfører pligt til at deltage i undervisningen i folkeskolens grundskole eller i en undervisning, der kan stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Undervisningspligten omfatter også børn og unge, der er anbragt på de sikrede institutioner.

Kommunalbestyrelsens ansvar for undervisningen på de sikrede institutioner

Det er kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den sikrede institution ligger, der har ansvaret for, at undervisningen på den sikrede institution kan stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, jf. folkeskolelovens § 40, stk. 1.

Kommunalbestyrelsens overenskomst med de regionale sikrede institutioner

De regionale sikrede institutioner, der er oprettet eller godkendt i henhold til lov om social service, er omfattet af bestemmelserne i folkeskolelovens § 22, stk. 5, 2. pkt. Der skal derfor på samme måde som for de private anbringelsessteder indgås overenskomst mellem kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den regionale sikrede institution ligger, og den sikrede institution om institutionens generelle egnethed til at varetage specialundervisning af børn og unge.

De nærmere krav til overenskomsten er fastsat i § 19 i bekendtgørelse nr. 885 af 7. juli 2010 om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.

Ministeriet skal især henlede opmærksomheden på, at overenskomsten mellem kommunalbestyrelsen og den sikrede institution skal indeholde bestemmelser om tilsynsfunktionen og dens indhold, jf. § 19, stk. 1, nr. 3, i specialundervisningsbekendtgørelsen.

Det skal således fremgå af overenskomsten, hvorledes beliggenhedskommunen udøver sin tilsynsforpligtelse, herunder hvilke personer der varetager tilsynsopgaven for kommunalbestyrelsen. Det skal i denne forbindelse blandt andet sikres, at de tilsynsførende har adgang til at overvære undervisningen.

Fagrække

For specialundervisning i anbringelsessteder, herunder specialundervisning i de sikrede institutioner, kan der fastsættes særlige timeplaner. Der kan endvidere udarbejdes særlige læseplaner. Planerne skal omfatte de fag, der er nævnt i folkeskolelovens § 5, stk. 1-4, § 19 c, stk. 2, og § 19 d, stk. 2 og 4. Undervisningen kan dog gives eleverne på andre klassetrin end nævnt i de anførte bestemmelser. Der henvises herved til § 12, stk. 1 og 2, i specialundervisningsbekendtgørelsen.

Dette betyder, at eleverne skal have alle de fag, som fremgår af de nævnte bestemmelser i folkeskoleloven.

Hvis en elev har usædvanligt store vanskeligheder i et fag, således at det ikke skønnes hensigtsmæssigt at give eleven specialundervisning i faget, kan eleven med forældrenes samtykke fritages for undervisning i dette fag, dog ikke for så vidt angår dansk og matematik. Afgørelse herom træffes af institutionens leder på grundlag af en pædagogisk-psykologisk vurdering. Det er en betingelse, at eleven får anden undervisning i timerne for det pågældende fag, jf. § 14 i specialundervisningsbekendtgørelsen.

Minimumstimetal

Det er fastsat i folkeskolelovens § 16, stk. 1, at undervisningsministeren fastsætter et mindste antal årlige undervisningstimer for eleverne opgjort samlet for flere klassetrin og inden for fagblokke. Disse regler, der er fastsat i bekendtgørelse nr. 1131 af 15. november 2006 om undervisningstimetal i folkeskolen for skoleårene 2006/07-2010/11 samt efterfølgende skoleår, er også gældende for de sikrede institutioner.

For skoleåret 2010/2011 er det samlede mindste antal undervisningstimer følgende:

- 4.-6. klassetrin 2290 undervisningstimer
- 7.-9. klassetrin 2520 undervisningstimer

Ved fastlæggelse af undervisningstiden regnes 60 minutters undervisning for én undervisningstime.

Samarbejde med bopælskommunen

I de tilfælde, hvor barnet eller den unge er anbragt i en anden kommune end bopælskommunen, forudsættes det, at der etableres et samarbejde mellem de sociale myndigheder og skolemyndighederne i bopælskommunen og skolemyndighederne i den kommune, hvor den sikrede institution ligger.

Det skal i denne forbindelse understreges, at det er kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den sikrede institution ligger, der har kompetencen til at træffe afgørelse om barnets eller den unges skolegang.

Klage

Efter folkeskolelovens § 51, stk. 9, kan forældrene indbringe kommunalbestyrelsens afgørelser om specialundervisningen på de sikrede institutioner for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning. Klagefristen er 4 uger.

Det er således muligt for forældre at indbringe sager om undervisningens indhold, herunder fagrække og timetal, for klagenævnet.

I forbindelse med kommunalbestyrelsens afgørelse skal forældrene have vejledning om klageadgangen med angivelse af klageinstans og fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder om klagefristen, jf. § 25, stk. 1, i forvaltningsloven.

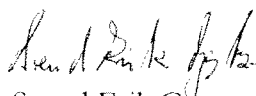
--- o0o ---

Undervisningsministeriet har udsendt følgende vejledende materiale om undervisningen i dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder, herunder de sikrede institutioner:

1. Vejledning nr. 9319 af 26. juni 2009 om specialundervisning i dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder. I vejledningen er der redegjort for de gældende regler for specialundervisningen.
2. Manual om tilsyn med specialundervisning i dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder.

Vejledning og manual kan findes på ministeriets hjemmeside på følgende adresse: www.uvm.dk

Med venlig hilsen

Svend Erik Gertz
Specialkonsulent

Udsendelsesliste

1. Regionsrådet i Region Hovedstaden, Kongens Vænge 2, 3400 Hillerød
2. Regionsrådet i Region Midtjylland, Skottenborg 26, 8800 Viborg
3. Regionsrådet i Region Sjælland, Alleen 15, 4180 Sorø
4. Regionsrådet i Region Syddanmark, Damhaven 12, 7100 Vejle
5. Kommunalbestyrelsen i Halsnæs Kommune, Rådhuspladsen 1, 3300 Frederiksværk
6. Kommunalbestyrelsen i Herning Kommune, Torvet, 7400 Herning
7. Kommunalbestyrelsen i Middelfart Kommune, Østergade 9-11, 5500 Middelfart
8. Kommunalbestyrelsen Norddjurs Kommune, Torvet 3, 8500 Grenaa
9. Kommunalbestyrelsen i Odsherred Kommune, Nyvej 22, 4573 Højby
10. Kommunalbestyrelsen i Stevns Kommune, Rådhuspladsen 4, 4600 Store Heddinge
11. Københavns Borgerrepræsentation, Rådhuset, 1599 København V